

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre.....	16 kor.
Negyedévre.....	4 "
Helyben hához hordva:	
Egész évre.....	20 kor.
Negyedévre.....	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre.....	24 kor.
Negyedévre.....	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáca-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, március 31.

A Népszövetség.

Irta: **Mazurek Gyula.**

A leghatalmasabb világnézletnek, a keresztény vallásnak befolyását az állami életre tagadni nem lehet. Tizenkilenc évszázadnak művelődése, tudománya, művészete hozzá van növe.

Azonban az élet változott. A kultúra, a gőz, a villám új életet teremtett. A távolságról való fogalmakat megjavította, az embereket a térben közel hozta, az ipari termelést átalakította.

Az ember is változott; számban növekedett, ismeretben, tudásban erősödött. Ez szép, ez üdvös. Örömkünk telhelne benne, mert a növekedés nem bűn, de a megnőtt erőknél rosszra hajlása, az kétségbeejtő.

Új társadalmi rend van kialakulóban. A tűzhányó hegyek oldalain pázsit virul, virág diszlik, lábánál arany kalással ékes róna kezdődik, de belül csudás erők forrongnak s amint gyengül a visszatartó fal, mindég félősebb, mikor dől romba, pusztulásba minden élet körülötte. Nem lehet tagadni: a mai társadalom keblében forrongó rétegek vannak, s ezekben a néprétegekben nagy erőérzés és öntudat működik. Jött a szociáldemokrácia s a lázongó érzéseknek újabb tápot adott, s az elégtelenség milliói

előtt csudás perspektívát nyitott. Könnyű volt neki. A gyomron keresztül szólott a szívhez s embereit zsebükkel fogva emelte. Megteremtette azt az alakulatot, amikor a vallásnak újból tevékenyebben kell részt venni, nemcsak a társadalmi, hanem az állami életben is. Igen, mert a szociáldemokrácia figyelmen kívül hagyta, hogy a lélek önmagában is nagy erőforrás. Erőt ad a küzdelemre. A csapásban fölemel s a szenvedélyeket kormányozza. Elhanyagolni nem szabad s annak a nagy erőnek egyetlen regulátora a vallás. Törvény, hatalom, mind kijátszható, csak a lélek erői győzhetetlenek.

A szociáldemokrácia mellett megragadva ezt a nagy erőforrást mindenütt keresztény szervezetek támadnak s hatályos részt követelnek a társadalom újjalakításában.

Ilyen szervezet a Katholikus Népszövetség is. Társadalmi intézmény, nem politikai frakció, pártpolitikai érdeknek nem áll szolgálatában, hanem igen is segítő kezet nyújt, új erőforrást nyit mindazoknak, kik a keresztényvilágnézlet diadalra jutásáért küzdenek.

Jól mondta egyik vezetője, a kagylóba ha idegen anyag kerül, megszületik a drága gyöngy. A társadalmi forrongások, az új világ kialakulásába is idegen anyag került, a szociáldemokrácia, s a társadalmi kialakulás megszülte a maga drága gyöngyét, a Katholikus Népszövetséget.

A Katholikus Népszövetség tudja jól,

hogy a mai társadalmi kérdés anyagi és kulturális kérdés; aki csak az egyiket oldotta meg, az a társadalmi kérdést nem oldotta meg. A Katholikus Népszövetségnek az a helyes beállítása, hogy a mai társadalmi forrongás nem osztályharc, hanem az emberiség fejlődésének új fokozata. És éppen azért, mikor a szociáldemokráciánál nem kevésbé célravezetőbb eszközökkel küzd az anyagi élet megkönnyítéseért, a munka helyes értékeléseért, a munkás megbecsüléseért, a vagyonszerzés rendezéseért, a kézzel dolgozók nagyobb érvényesüléseért, ugyanakkor látja a műveltségtől elmaradottak vágyát a világhossz után, látja a gyárban, a műhelyben, a szántóföldön az anyag erővel küzdők éhségét a kultúra erkölcsi és szellemi javai után és lobogó lelkesedéssel, az apostolok tűzével megy a forrongó néprétegek közzé, hogy őket a kultúra áldásaiban részesítse. Ez az intézmény az, mely ellen bizonyos körökben, ahol a vallás nevének említésétől is félnek, felzúgott a vétó: nem tőrjünk, hogy a vallást bevigyék a politikába. Es ez ellen a vétó ellen már igazán nem lehet mást tenni, csak azt, hogy a tettek katholicizmusát állítsuk a küzdő-térre.

Kossuth Ferenc Bécsben. Kossuth Ferenc Bécsbe utazik és holnap megjelenik a király előtt. Sokan ezt az audienciát a független-

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Prohászka elmékedései.

A magyar kath. irodalomnak ünnepe van: Prohászka püspök, a lángelkű szónok, a szenilális író, a hámulatos mélységű hittudós elmékedéseket irt az evangéliumról. Alig van valaki az országban, aki erre nála hivatottabb lenne akár tehetség, akár lelki élet tekintetében. Két évtizeden át az ország legnagyobb szemináriumának volt lelki vezetője, azóta pedig hivatott, Istentől küldött vezére az országos katolikus mozgalomnak, de egyúttal irányítója nemcsak egyházmegyéje papságának és híveinek, hanem gyűjő szónoklatai és gyönyörű munkái révén mindnyájunknak.

Prohászka elmékedéseit a legmagasabb szintű tárgyhöz, az evangéliumhoz, Jézus életéhez fűzi. Kezdi az adventtel, Jézus születésének előzmé-

nyeivel, folytatja karácsonnyal, a betlehemi nagy eseményvel, aztán Jézus gyermekségét, majd nyilvános életét tárgyalja megtartva a hagyományos telosztást a négy husvét szerint, melyet a kinszenvedés története, a feltámadás követ s végül a Szentlélek eljövételéhez, az egyház megalapításához fűződő események szolgálatják elmékedései tárgyát. Befejezésül különféle címen vagy negyven elmékedést ad, melyek közül 15 az Oltáriszentségről, Jézus Szent Szívéről szól és öt a magyar szentekről.

Elképzelhetni, hogy ezt a felséges tárgyat hogyan dolgozza ki Prohászkanak szenialitása, páratlanul gazdag képzelő ereje, mélységes tudása és elmékedő lelke. Meg kell azonban jelezni, hogy ezek nem teljesen kész elmékedések. Inkább csak az anyagot adja hozzá, hogy azután ki-ki tovább fűzhesse elmékedéseit.

Mi ugyan jobban szeretnénk volna, ha ez az

Istenadta tehetség teljesen kidolgozta volna az egyes elmékedéseket. Mert lesz-e vajjon egyhamar a magyar egyháznak még egy Prohászka-kája, aki úgy ki tudná dolgozni, mint ő. De így is nagyértékű ez a könyv: Prohászka gondolatai a legfelségesebb témáról Ennél hitebben jellemző nem lehet, de nem is szükséges.

Kiaknázhatalan kincsésbánya az egyházi szónokoknak, Vade mecum, biztos kalauz az elmékedő lelkeknek, papoknak, szerzeteseknek, művelt világiaknak egyaránt.

A könyv nagyon terjedelmes, 768 oldal kis nyolcad formában. De finom, vékony papírosra van nyomva s így nem vaskos, bravarium kinézésű. Ara egész vászonkötésben 8 korona, bőrkötésben 10 kor. Megrendelhető Esztergomban, Buzárovits Gusztáv könyvkereskedésében.

Dr V. Gy.

Az Érmelléki Kereskedelmi Részvénytársaság
borkiviteli osztálya ajánlja tisztán kezelt hegyi borait.

ségi párt kormányvállalásával hozzák kapcsolatba.

A kereskedelemügyi miniszter közvetlen környezetében ezt mondják a kihallgatásról:

— Kossuth csak azért megy a királyhoz, hogy folyó ügyekről tegyen jelentést és hogy megköszönje a Lipótrendet. Képtelenség föltételezni, hogy a függetlenségi kormányvállalás most már aktuális lenne. Hiszen Kossuth Ferenc leglelkesebb híve a koalíciónak és azt mondja, hogy koalíciónak mindaddig fönn kell maradnia, míg a magára vállalt föladatokat el nem végzi.

Rövid a husvétii vakáció. *Justh Gyula* a Ház elnöke szomorú hírt közöl az újságírókkal. Nagyon kurta lesz a husvétii vakáció. Ami azt jelenti, hogy hosszú lesz az obstrukciós bójt. A házszabály ostromához holnap megérkeznek a horvátok teljes hadi felszereléssel.

A bankbizottság ülése A bankbizottság által kiküldött albizottság tegnap délelőtt 11 órakor ülést tartott gróf Batthányi Tivadar elnökletével. Az ülésen megjelentek Wekerle Sándor miniszterelnök, Popovits államtitkár, Holdas Béla, Holló Lajos, Bernát István, Buzáth Ferenc, Eber Antal. Az albizottság a szakértők-höz intézendő kérdések megszövegezésével foglalkozott. 12 kérdést állapítottak meg, melyek közül a többek a következők:

Ha az önálló bankot felállítják, mely üzletágakra terjedjen ki az önálló bank működése?

... Minő befolyással legyen az állami tisztviselők kinevezésére és az ügy kezelésére?

... Minő szolgáltatokra kötelezhető az önálló bank?

Az albizottság jelentését a csütörtöki bankbizottsági ülésen fogja megtenni.

A csehek otthagynak az osztrák kormányt. A mai nap politikai jelentősége Klein igazságügyminiszternek a csehországi bíróságok nyelvkérdésében tett nyilatkozata volt, melyet régóta feszült érdeklődéssel vártak. Ez a nyilatkozat oly borzasztóan felbőszítette a cseheket, hogy izgatottan távoztak a teremből és néhány cseh képviselő kijelentette, hogy ez volt az ultimátum és hogy az ő miniszterei nem maradhatnak többé a kabinetben. Az igazságügyminiszter beszédében kijelentette, hogy a kormánynak a törvény alapján kell maradnia, rámutatott a csehországi bíróságok viszonyaira s azt mondta, hogy ezek elhagyták a 30 éves gyakorlatot. A csehországi nyelvkérdésnek nemcsak politikai, hanem gazdasági jelentősége is van és a meglevő bajokon csak új és világos nyelvtörvény segíthetne.

Románia és a Dobrudzsa. Erdekes cikket közöl a kolozsvári *Ungaria* Románia és a Dobrudzsa helyzetéről írván, rámutat arra a körülményre, hogy a Dobrudzsa lakosságának zöme, a bolgárság kénytelen a román kormány magatartása következtében kivándorolni. Erre aztán azt kérdezi, hogy hát a magyarországi oláhságnak vajon van-e oka arra, hogy Romániába kivándoroljon? Ezt a kérdést úgy is lehetne föltenni, hogy melyik népelem vándorol ki tőlünk Romániába? És akkor megvan a felelet arra is, hogy hol a szabadság hazája: Magyarországon-e, vagy a Balkánon?

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, márc 31.

Justh Gyula elnök az ülést 10 órakor megnyitja.

Pop Cs. István nem reméli ugyan, hogy a házszabályoknak csak a roncsait is megmenthetné, mégis felszólal. Ertelmetlen az egész javaslat, értelmetlenül szakították három részben. — Jaj annak, aki más pontról mer beszélni.

Elnök: Figyelmezteti, hogy ezt az intézkedést nem lehet kritika tárgyává tenni. Ismétlés esetén megvonja a szót.

Pop Cs. István: Egy negyedik elemista tudományával van megszerkesztve. Több módosítást nyújt be, melyeknek kinyomatását a Ház mellőzi.

Bella Mátyás szintén stílári módosításokat ajánl.

A Ház ezek kinyomatását is mellőzi.

Bozóky Arpád olyan módosítást ajánl, amely a sürgősséget litkos szavazásnak rendeli alá.

A Ház ezt az indítványt nem nyomatja ki.

Hodzsa Milán először azt vitatja, hogy a revízióval nem szabad az elnöki jogkörrel tárgítani, azután azt bizonygatja, hogy a revíziónak tervezett formája az elnököt, a többségi pártok alkalmazottjává alacsonyítja le. Szünetet kér.

Elnök elrendeli.

Hodzsa Milán a szünet után folytatja beszédét és módosításokat nyújt be.

A Ház mellőzi *Hodzsa* módosító indítványainak kinyomatását.

Hodzsa Milán két óra hosszat beszélt. Most pedig befejezem beszédemet (Helyeslés. Ezután benyújtja határozati javaslatát. Hatalmas börténkát vett elő melyből óriási iratnyalábokat pakelt ki. Ezek az indítványaim mondta végül. A terembiztos Návayhoz, akinek időközben *Justh* átadta az elnöki széket, vitte az iratokat. Összesen 164 indítványt nyújtott be *Hodzsa*. A Ház *Hodzsa* javaslatának kinyomatását mellőzte. *Suciu János* beszélt végül a revízió ellen.

Az ülés két órakor véget ért.

A »Magyar Művészet« kiállítása.

Eseményszámba menő kiállítás fog megnyílni Nagyváradon folyó hó 5-én. A »Magyar Művészet« kiállítása lesz az, mely már is általános érdeklődést keltett városszerte. A kiállításon 260 kép lesz kiállítva.

A tárlat rendezőségének az a célja, hogy megismertesse a vidéki közönséggel a művészet újabb kiválóbb alkotásait. A Magyar Művészetnek ez lesz az első vidéki kiállítása. A társulat elnöke gróf Vay Péter. Nagyváradon *Glac Antal* főispán lesz a kiállítás védnöke. A rendezést dr. *Rózsa Miklós* teljesíti. A tárlat nagy sikerrel kecsegteti a társadalmat és mi hiszünk, hogy a közönség nem is fogja cserben hagyni a fáradozókat.

Budapestről írja tudósítónk, hogy a »Magyar Művészet« nek vasárnap, április 5-én megnyíló tárlatára való képek már utban vannak Nagyvárad felé. Hatalmas butorszállító-kocsi hozza Nagyváradra a mintegy 260 olajfestményt, amelyet vasárnapról fogva a vár-

megyeháza disztermében láthat a közönség. A kiállításon résztvevő festőművészek névsora a következők:

Boem Rita, Gulácsy Lajos, Déry Béla, Markó Ernő, Vörös Ernő, Czigány Dezső, Olgyay Viktor, Götz B. Ernő, Kann Gyula, Poll Ilugó, Székely Andor, Fényes Adolf, Bosznay István, Kacziány Ödön, Margitay Tihamér, Benkő Ilona, Nagy Zsigmond, Klammer Mariska, Szines Elemér, Neogrady Antal, Kiss Rezső, Papp Zsigmond, Szécsi Armánd, Szentmiklóssy Zoltán, Cserna Rezső, Rácz Sándor, Stróbl Zsófia, Sas Ferenc, Markó Ernő, Edvi Illés Ödön, Náray Aurél, Skuteczky Döme, Pállya Celestin, Telepi Károly, Knopp Imre, Tolnai Akos, Borszékly, Lotz Károly, Katona Nándor, Kuszka Jenő, Feszty Arpád, Pállik, Márk Lajos, Pentelei Molnár János, Rubovits Márk, Hadzsy Olga, Honti Nándor, Barsy Adolf, Glatz Oszkár, Konrád Gyula, Herrer Cézár, Pállya Károly, Bér Dezső, Strobenz Frigyes, Hadzsy Olga, Mannheimer Gusztáv, Rippl Rónai József, Olgyay Ferenc, Kubinyi Sándor, Papp Gábor, Pörge Gergely, Rubovits Márk, Linek Lajos, Littkei Antal, Papp Emil, Szigeti Jenő, Telkesi Valéria, Boromisza Tibor, Papp Zsigmond, Márffy Ödön, Ziffer Sándor, Zugschwert Imre, Vlaskovits Erzsébet, Nagy Sándor, Körösfői Krisch Aladár, gróf Zichy István, Gerster Károly, Berkes Antal, Feszty Arpád, Bihari Sándor, Illés Antal.

E ragyogó lista élénken jelzi a készülő tárlat szokatlanul magas nivóját. Hogy milyen gazdag és értékes anyagot hoz a »Magyar Művészet Nagyváradra, azt az a körülmény is mutatja, hogy a kiállításra szánt képek kétszáz ezer koronára vannak biztosítva.

Az élet regénye.

A novellairók ezer és ezer formájában igyekeztek az élet apró eseményeit színes tollakkal megrajzolni és ezek az apró rajzok kacajt vagy könnyeket idéznek elő s a végén mégis jóleső érzéssel gondoljuk utána, hogy hiszen csak egy sikerült ötlet, vagy egy beteg agy hagymázos fantáziája az egész. Ezeknek a rajzoknak nagyrészt tényleg a fantázia szüli, de mikor az élet játszát el az ő törekeny bábjáival egy-egy rövid kis novellát, akkor nincs az a fantázia, az a színes toll, mely annak megfelelő hatást tudna előidézni.

Ilyen kis történetecske játszódott le most városunkban.

Lakatos-utca 8. szám alatt lakott *Müller György* postai műszaki feltügyelő. Családos ember volt. Szerető felesége és három kis gyermeke képezték a boldog családi kört, melyben oly sokszor megnyugszik a fáradt test és számtalanszor nyer új erőt a lélek a csüggedés perceiben.

A családi boldog harmoniát a múlt évben egyszerre megtörte a halál s a családból elragadta az anyát. Az árván maradt gyermekek részére új nőt keresett és talált az özvegy ember, Biharmegye egyik körorvosának leányát jegyezte el az apa.

Az élet, a nagy regényíró, ám más szerepet szánt a családnak. *Müller György* a múlt héten meghült s a hülés következtében tüdőgyulladásba esett. A betegség makacsul támadta meg az embert s folyton erősebben kerítette hatalmába.

Vasárnap este a baj már aggodalmakra adott okot. Az éjszaka, mely torduló pontja a betegségnek nem könnyített a szerencsétlen vergődő emberen. A bajt csak növelte izgatottsága, mely a jövő gondolatai következtében keletkezett. Betegségéről értesítve lett a meny-

asszony is, aki azonban nem tulajdonított komolyabb jelentőséget a meghülésnek. Szerették egymást, de a jó kívánságnál mulhatlan szerelemről való biztosításnál egyebet, névszerint egészséget nem küldhetett véglegényének a menyasszony.

Hétfőn este Müller György láza tetőfokra hágtott. Orvosa csak néhány órát jósolt még életben maradásához. A beteg ember utolsó óráiban is eszméleténél volt és menyasszonyára gondolt, aki majd gondos anyja lesz az ő három kis árvájának. Kérte, hogy értesítsék táviratilag menyasszonyát az ő betegségének változatos voltáról. Egyszersmint kérte azt is, hogy kérdezzék meg menyasszonyát, vajjon hajlandó-e vele halálos ágyán megesküdni. A menyasszony értesítése rövid idő múlva megérkezett. Kedvező volt a válasz.

Jön a menyasszonya, a legközelebbi vónattal meg fog érkezni és ő boldog lesz. Utolsó perceiben egy szerető feleség karjaiban lehet, akire rábízhatja kicsike árváit és aki talán őt is meg fogja gyógyítani.

A beteg kívánságára minden megtörtént az esküvőre. A halálos beteg ágya mellett a kis árvák ünnepi ruhában várták a menyasszonyt. Ott volt az ágy mellett a pap, a két tanuval. Es ezáltal a szobában olyan keserves hangulat uralkodott. A kétség és remény, a boldogság és a borzalmas félelem honoltak a szivekben.

A menyasszony még mindig nem jön. Ejjél 12 óra van. A szobában néma csend, csak a beteg piheg, mint egy nagyon fáradt madár. Es így lassan észrevétlenül megjelenik a halál angyala. A szobában félálmos mindenki csak a pap imádkozik. A három kis árva édes álomban szendereg és az apa csendesen alszik mélyen örökre.

Az éjszaka csendjét egyszerre kocszi zöreje zavarja meg. A kapu előtt megáll a kocsis. A menyasszony megérkezett.

Bentről világosság szivárog ki, várnak reá. Ő siet, hogy kimondhassa a boldogító igent. Bent néma csend fogadja, alszik mindenki, csak a pap int kezével. Már késő...

Az elhunyt iránt óriási a részvét.

Előfizetési felhívás.

Nem kell sem térben, sem időben messze menni argumentumért; mindennap hangosabban olvassa ránc a kegyetlen tanulságot: hogy a keresztény társadalom lépésről-lépésre veszti a tért.

Mikor ellenségeink leszoritják furtanggal vagy erőszakoskodással egy-egy emberünket nem az egyeseké: valamennyiünké, az egész keresztény társadalomé az a veszteség.

Megtámadják egyéneiben a keresztény társadalmat, oszlopait ássák alá, hogy az épület romba dőljön és a romok fölött szabad legyen a zsákmányolás — és ezt a munkát tétlenül nézzük.

Lehetséges-e, szabad-e összedugni a kezeket akkor, mikor a házat gyújtogatják fejünkre?

Évek során át figyelmeztetjük közönségünket a fenyegető veszélyre, melyet az új pogányság hoz magával. Ez ellen a szervezett támadás ellen nem véd meg más, csak a szervezett védelem.

Egy táborba gyűjtsön mindnyájunkat a keresztény öntudat!

A keresztény öntudat, a keresztény ébredés lobogóját lengeti lapunk egy évtizedet meghaladó idő óta. Ide gyűjtjük, a mi zászlónk alá azokat, a kiknek még van érzéke ez ország, e társadalom erkölcsi alapjai iránt. Mikor lapunk terjesztését és az előfizetések megújítását kérjük az új negyedév kezdetén, ezt a keresztény lobogót akarjuk erős, győzni képes és győzni akaró sereg élén látni.

Lapunk előfizetési ára marad a régi:

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.
Negyedévre — — — — 4 *

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5 *

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6 *

A TISZANTÚL szerkesztősége és kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

* **Szmracsányi püspök utazása.** Megyés püspökünk, dr. Szmracsányi Pál, ki a telt a Rivierán, Mentoneben töltötte, ma indul vissza. Egyelőre még Olaszországba megy, Flórencbe, hová holnap érkezik, ott tölt néhány hetet s mire nálunk is beáll a szép és meleg idő, itthon lesz ismét hívei és tisztelői körében, kik szeretettel várják főpásztorukat. Hozza Isten minél előbb.

* **Nem lesz virilis.** Dr. Gyémánt Jenő ügyvéd tudvalevőleg az Ováry Sándor és id. Rimanóczy Kálmán elhunytja után, tehát ez évben, kérte, hogy vegyék fel Nagyvárad város ez évi legtöbb adót fizetői közzé, a két megüresedett hely egyikére. A felszólamlási és igazoló választmányok azonban a kérelmet elutasították. Így került az ügy a közigazgatási bíróság elé. Tegnap leérkezett a legfelsőbb bíróság ítélete a városhoz, amelyben dr. Gyémánt Jenőt panaszkérvényével elutasították. Az indoklás azt mondja, hogy dr. Gyémánt Jenő már akkor szólalt fel, mikor a névjegyzék végleg meg volt állapítva s a felszólalás nem is a névjegyzék ellen lett beadva, hanem hogy a január 2., illetve 3-án történt elhalálozások folytán megüresedett helyek egyikére vétessék fel. A törvény nem írja elő, hogy év közben is betöltendők a megüresedett helyek s a törvényhatóság sem állapít meg e célból pótagokat.

* **Fontos városi közügyek.** Nagyvárad város pénz- és gazdaságügyi szakbizottsága ma, április 1-én délután 4 órakor ülést tart a városházán. A szakbizottság ez alkalommal a következő ügyeket tárgyalja:

1. Ragány János főszámvevő javaslata a költségvetések és zárszámadások, valamint a vagyonleltár berendezésére vonatkozólag. 2. A szemledijakról szóló szabályrendeleti tervezet tárgyalása. 3. A főszámvevő előterjesztése a pénz, vagy pénzérték kezelésére szervezett állások tisztviselőinek eltolása tárgyában. 4. A nagyvárad ortodox izr. hitközség községi adómentesség iránti kérelme. 5. Az orosz magyar házi ipar egyesület előkészítő bizottságának kérelme az iránt, hogy Nagyvárad város az alapítandó egyesületbe lépjen be. 6. Az

aradi siket néma intézet alapítvány tétel iránti kérelme. 7. Ozv. Urbanovszky Lajosné kegydíj iránti kérelme. 8. A vágóhid áthelyezésének ügye.

* **Neogrády képkiallítása.** Az Edison színház előcsarnokában tegnap is nagy számmal tekintették meg a Neográdi Antal festőművész saját festményeiből összeállított kollektív-kiallítását. A pompás, hangulatos képek nagyon megnyerték a látogatók tetszését. Egy pár képre akadt is vevő, de eladás még nem történt, csak egyezkednek. Igazán mulasztást követ el, aki nem tekinti meg a csinos tárlatot. A bemenet díjmentes.

* **A volt főügyész és alügyész nyugdíjazása.** Nagyvárad városi tisztviselőbizottsága április 3-án délután 4 órakor ülést tart, amikor a város két volt érdemes főtisztviselőjének: Dús László főügyésznek és Tóth Márton alügyésznek nyugdíjleltételét állapítják meg.

* **Andrássy a hazai fürdőkért.** A belügyminiszter elhatározta, hogy a hazai fürdők érdekében hathatós agitációt fejt ki. E tárgyban most körrendeletet intézett minden vármegye törvényhatóságához, hogy a területükön lévő fürdők fejlődéséről 1867. óta kimutatást szerkesszenek és a teljes ismertetést hozzá küldjék fel. A miniszter az adatok összegyűjtése után a hazai fürdőket ismertetni fogja a külföld előtt, hogy némileg kiemelje hazánk eme mellőzött helyeit az ismeretlenség homályából.

* **Gyermeknap Beélben.** Beélben szintén rendeznek gyermeknapot. Ott április 3-án lesz megtartva a gyermeknap. Ezen kívül a polgári olvasó kör 5-én szintén rendez gyermeknapot.

* **A tüdőbetegek rendelő intézete.** A nagyvárad tüdőbetegek rendelő intézete részére a belügyminiszter a folyó évre 4000 koronát engedélyezett. Dr. Gross Menyhért, az intézet vezető főorvosa előterjesztést tett a tanácshoz, amelyben kifejti, hogy a szegény tüdőbetegek mind nagyobb számmal veszik igénybe a rendelő intézetet, tápszerek és más szükségletekért s a négyezer korona nem lesz elég az évre. Egy kimutatást is mellékel, amely szerint tej, hus, kenyér segélyre, továbbá lakbér-pótlékre egy hónapban, még szűkös viszonyok között is, 580 korona szükséges. Kéri a városi tanácsot, hogy már most járjon közbe a belügyminiszternél az évi 6000 koronára leendő felemelése iránt. Ennyi legalább is szükséges, hogy a rendelő intézet áldásos működést fejtesse ki.

* **A közterek gondozása.** A nagyvárad lövészegylet kertfelügyelő bizottsága a városi parkok és utcai ültetvények gondozására nézve szerződéses viszonyban van Nagyvárad városával s a város évenként 12000 koronát fizet a gondozásért. A felügyelő bizottság most beterjesztette az 1908. évi munkaprogramot. E szerint az 1907. évben a városi faiskola fejlesztésére 4000 koronát fordított a bizottság, az 1908. évben pedig a következő helyeken fog fásítani s rendezéseket teljesíteni: Schlauch-tér, Múzeum-kert, Ezredévi-Emléktér, a Sztaroveszky-utcai sétány és Tisza Kálmán-terek, Temető utca, Lukács György-utca, Szaniszló- és Uri-utca alsó része, Nagypiac-tér, Rulikovszky-ut, Rhédey-kert, Vitéz-utca, Bémer-tér, Rákóczi-ut.

* **A gyermekkorház kibővítése.** A Sztaroveszky gyermek-kórházban jelenleg 43

Ágy van. Az áldásos intézmény azonban olyan, népszerű s oly elismeréssel találkozik, hogy kibővítése nagyon is kívánatos. A városnál tervbe is vették, hogy a kórházat kibővítik 14 ágygyal, 48 beteget lehessen gyógykezeltetni. Az épület bérben levő részét az udvari épület alakítanák át kórtermekké. Ezáltal a kórház-alapnak évenként 1400 koronával kevesebb jövedelme lenne. De a több bevétel évi 7300 kor. ellensúlyozza az elmaradt jövedelmet. A főszámvéző javasolja, hogy a kórház kibővítést eszközölje a város. A gyermekkórház felügyelő bizottságát mielőbb hívja össze a polgármester.

* Sorozás Beélben. Beélben holnap veszi kezdetét a sorozás, mely alkalommal 266 állításkötelesnek kellene előállni. A sorozáson *Keszthelyi Zoltán* megyei főjegyző fog a polgári hatóság részéről elnökölni.

* Baleset az ipartelepen. Beélből telefonálja tudósítónk, hogy a Lendler-féle ipartelepen borzalmas baleset érte egyik felügyelőt. *Szigur János* felügyelő ugyanis a már elindult iparvasut egyik kocsjára akart felugrani amikor megcsuszott és a kocsik közé esett. A szerencsétlen embernek egyik lába a kerekek alá került, melyek azt térden felül elvágták.

* Halálozás. Ozv. id *Gasperik Lajosné* sz. Kranyák Lujza, élete 64. évében elhunyt. Temetése ma április 1-én délután 3 órakor lesz a Kaszárnya-utca 13. sz. háztól.

* Az Edison színház új műsora. Tegnap mutatta be az Edison színház rendkívül érdekes műsorát, amelyet osztatlan tetszéssel fogadott az az intelligens, diszes közönség, mely tüntetően szimpatikus támogatásban részesíti az elsőrendű vállalatot. Az Edison színház rövid fenállása óta mindenkép méltóvá is tette magát arra, hogy a közönség pártfogolja és törekvéseit méltányolja. Ez a kis színház a programjából eleve száműzött minden pikantiát, s feladatául azt tűzte ki, hogy szolid, decens műsorral, minden versenyen felül álló, kitűnő, szímet nem rontó, tanulságos, szórakoztató képekkel szolgálja a publikumát. Minden vásári reclamat kerülve, ezt a célt sikerült is elérnie, s ma már az egész nagyváradi társadalom szívesen ad találkozót az Edison elegáns foyerjában és szellős, kényelmes nézőterén. A vidéken most alakuló mozgófényképszínházak sorra kéri az Edison terveit, s aszerint rendezik be a helyiségeiket. Rátérve az új műsorra, megállapíthatjuk, hogy szebb és érdekesebb képeket még nem lehet látni Nagyváradon. Az Edison vezetősége a gyermeknapon nem üzleti szempontból rendezte az előadásait, egyedül a jótékonyt szolgálja, s evégből vendégeül látja az árvaházak növendékeit s a szegény gyerekeket. A napi tiszta jövedelmét a gyermeknap javára fordítja s a délután 3 órakor kezdődő gyermekelőadáson remek *Pathé-féle* laterna magiát sorsol ki a kicsinyek között.

* A fa és almája. Megirtuk annak idején, hogy *Huszár János* iparos brutális módon járt el gyermekével szemben. Kemény *Ignác* tb. rendőralkapitány szükségét látta fennforogni annak, hogy a gyermeket elvegye tőle és a menhelybe adja be. Ez a kis kilenc éves gyermek mikor kihallgatták, szinte hihetetlen dolgokat mondott. A vallomásából adjuk a következőket:

— Miért fagyott meg a lábad?

— Kaptam én az iskolában csizmát, de az apám lehuzta a lábamról és eladta, nekem pedig a régi rossz cipőben kellett járni.

— Miért vert meg az apád?

— Mert éhes voltam és ott volt egy kis hideg krumplics és én megettem.

A fiúnak egy 11 éves *Ilonka* nevű lánytestvére is van. Ezt meg a lakók vitték fel a rendőrségre, mert lopott. Tegnapelőtt ugyanis egy asszony véletlenül elejtette kosarát és abból a kukorica a földre esett. *Huszár Ilonka* önként ajánkozott a szemek felszedésére. A kukoricaszemelés közben a kisleány az asszonynak ki-lopta zsebéből pénztárcáját, melyben 3 korona

volt. A lopást az asszony mikor észrevette, azonnal kérdőre vonta a kisleányt, aki nem tagadta tettét. A rendőrségen kihallgatták a 11 éves tolvajt.

— Miért loptad ki a tárcát?

— Nem volt odahaza kenyér és én enni kértem, mire azt mondták, hogy nincs pénz, menjek és keressék.

A kisleányt szintén bevitték a menhelybe. Ez a gyermek volt az utolsó tagja a családnak most még idehaza. Az apát ugyanis a rendőrség letartóztatta, de az ügyészség szabadlábra helyezte, természetesen az eljárás azért folyik. A börtönből kiszabadult ember azonnal itt hagyta Nagyváradot és most valahol a vidéken van.

* Osztálysorsjáték. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

100.000 koronát nyert: 62289.
20.000 koronát nyert: 48787.
15.000 koronát nyert: 62733.
10.000 koronát nyert: 79824.
5000 koronát nyertek: 7528 67213
105229.

2000 koronát nyertek: 14898 15917
18474 24341 31093 37495 42752 45311
50690 55400 61514 62741 72656 77737
21259 82863 86670 76987 93654 94229
103224 104664 106019 109530 112471 114321
114739 118734 122589 123129.

1000 koronát nyertek: 1256 1342 1782
2761 3871 5013 5361 8553 10338 10441
13896 15838 18350 19481 24928 25194
27615 29410 29580 32186 32225 34296
32540 331953 34542 39941 43429 43615
44926 45381 44012 47417 52492 54427
58150 63023 63587 64100 64410 67442
73472 76721 78291 90110 86220 86480
111558 115330 116598 121942 123506
124190.

A többi kihuzott számok 500 és 200 koronát nyertek.

* Kotorokoj Ablasi. Nagy-Oroszországban még a katonaság sem rendelkezik jó helységnévtárral. E mellett bizonyít az alábbi eset is, mely jelenleg az alispáni hivatalnak ad dolgot. Valami katonai szökevény ügyében felhívást akart intézni az egyik oroszországi hatóság Magyarország valamelyik fősolgabirójához. A felhívást tartalmazó borítékon a következő címzés áll:

Kotorokoj Oblasti

Nemzet.

Ugarska.

A levél vándorolt az országban minden fősolgabiróhoz, míg végre Ujvidéken letette a posta. Az ottani fősolgabiróságnál a felhívásra ráírták, hogy: Nemzet nevű solgabiróság Magyarország területén nem létezik. Ezután elkerült az ügy *Érmihályfalvára*. Itt sem boldogultak vele s így került az ügy az alispán elé. És még mondja valaki, hogy az orosz hűzizgatás lassul!

x **MOLNAR H.** Bimer-téri cukrászdájában állandóan 2-szer naponta friss Mignon kávéhoz való sütemények és tea sütemény kapható. Telefon 395.

TÁVIRATOK.

A király állapota.

Budapest, március 31. A király egészsége határozottan javult. A déli órákban *Bülowot* togadta is, majd sétált a kertben. Séta után *Paar* gróffal biliárdozott öfelsége s ezt követőleg dolgozott. A király legközelebb sétatöcsizást is tehet.

A delegációk ülése.

Budapest, Az egyik fővárosi esti lap azt a hírt terjesztette, hogy a tiszt

fizetések rendezése miatt a delegáció csak az ősz folyamán fog ülésezni. Ezt a hírt illetékes helyről történt felhatalmazás alapján most megcáfolják. Az illető esti lap híre annál is inkább nagy feltűnést keltett, mert úgy tüntette fel a dolgot, mintha az osztrák miniszter is közreműködött volna ebben.

A horvátok Budapesten.

Budapest, március 31. Zágrábi hírek szerint a horvátok Budapestre jönnek és megobstruálják a revíziót. Ezt a híresztelést a Budapesten időző horvát képviselők megcáfolják.

Épül a szandzsák vasut.

Bécs, márc. 31. A szandzsák vasut nyomjelző munkáját április 16-án kezdi meg és pedig 4 helyen egyszerre, *Pripojeben, Jenicaban, Novibazárban* és *Midrovicában*. A munkát *Fiedrich* vasuti mérnök fogja vezetni és 20 mérnök lesz melléje rendelve. A nyomjelző munkát csak szeptember végén fogják befejezni.

Miklós fejedelem Vilmos császáránál.

Velence, márc. 31. Miklós montenegrói fejedelem tegnap délelőtt egészen váratlanul megjelent a *Hohenzollern* jachton. Vilmos császár nagy melegséggel üdvözölte a fejedelmet, akivel 20 percig egyedül maradt s aztán bemutatta őt családjának. A fejedelem 11 órakor hagyta el a hajót.

Lueger utazása.

Abbázia, márc. 31. Lueger bécsi polgármester ma reggel 8 óra 40 perccor visszautazott Bécsbe.

Összeesküvés a spanyol király ellen.

Budapest, márc. 31. Lisszabonból még mindig rossz híreket hoz a táviró. Az új király élete a legnagyobb óvintézkedések dacára sincs biztonságban. A fiatal király tegnapelőtt este a palota kertjében sétált, amikor egy katona, aki ott szolgálatot teljesített, nagyon félénken tisztelgett. A katona viselkedése feltűnt a királynak, aki azonnal megindította a vizsgálatot. A katonát elővezették és a kikérdezés során megállapították, hogy nem is tényleges katona, hanem egy teljesen idegen egyén. Az elfogott ember tagja a *Fekete-Vörös* forradalmi társaságnak, melynek tagjai közül tudvalevőleg többen a királygyilkosságban részesek. A leleplezés óriási szenzációt keltett, mert senkisé tudja, hogy került a palotaörségbe az átkatona.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Szerda: Dollárkirálynő.
Csütörtök d. u.: Bákirálynő (gyermekelőadás).
Este: Hazug törvény.
Péntek: Hazug törvény.
Szombat: Hazug törvény.

Vasárnap d. u.: Tündérszereltem. Este: Aranyvirág.

Három feleség.

Budapest, március 31.

A Népszínház-Vigopera ma este premier volt. Először adták *Lehár* Ferencnek »Három feleség« című operettjét, mely Bécsben már nyolcvan előadást ért meg. *Lehár* Ferenc, a »Vig özvegy« szerzője maga ült a karmesteri székekben s olyan ovációk központja volt, hogy a mai siker méltán állítható a »Vig özvegy« sikere mellé. Ennek a darabnak a szövege ugyancsak van semmi. Arról van szó, hogy egy utazási vállalat igazgatója, Turi János, nagy don Juan. Amerre csak viszi a kfrándulókat, mindennél más feleséget tart. Budapesten a törvényes feleségével él (Küry Klára), Párisban Coralieval (Turchányi Olga) és Londonban Olivíával (Szilágyi Dusi.) A két utóbbi csak úgy balkézről a felesége. Ez a turpissága azonban kívül, a törvényes feleség rajtakapja őt Párisban Coralieval és azután mind a ketten rajt ütnek Londonban, mikor Olivíával turbékol. Nagy csetepaté származik a dologból, de végre Turi urat visszafogadja az első és hites felesége.

Mondom, ennyi az egész cselekmény, megspékelve néhány epizóddal. Am a darab muzsikája oly kedves, instrumentálása oly briliáns, kiállításra oly pazar, rendezése oly mintaszerű, hogy az előadásnak rendkívül nagy sikere volt. *Máder* Rezső, aki legutóbb a »Nagymama« színdarabjával formális eredményt ért el ismét a telt házak hosszú sorát biztosította magának. A szereplők közül Küry Klára és Turchányi Olga vetélkednek, különösen egymással. Gyönyörű, drága kosztümökkel jelennek meg, minden tudásukat beleverték alakításukba, táncukkal pedig tomboló lelkesedésre ragadták a közönséget.

Van a második felvonásban egy kép, mely a párisi Mouline Rouget ábrázolja. Ezzel a hatásos jelenettel végződik a második felvonás. Talán egyetlen hibája a darabnak, hogy túlságosan hosszú és hogy benne egy olyan kiemelkedő melódia, mint a »Vig özvegy«-ben. Amennyi bájos zeneszám van helyette, hogy a közönség teljesen betelik vele. Az előadás és az összejátszás is kifogástalan volt. Turi Jánost Sajó játszotta igen ügyesen, Hünberg bárót, az utazási vállalat tulajdonosát Horváth, Puck Vencelt, egy patikus karrikaturát Andorlfy adta, Adhemár őrnagyot pedig Környei Béla, aki hangjával brillirozott. Konstatálhatjuk, hogy a Népszínház-Vigopera hatalmas lépéssel haladt előre a sikerek terén, amelyekben nemcsak Mádernek, hanem Bálint Dezső társigazgatójának és Mérei rendezőnek is oroszlanrésze van.

Báلكirálynő (gyermekelőadás) Kedvesebb, gyönyörködtetőbb mulatsággal nem fűszerezhetik a gyermeknap ünnepeltjeinek örömeit a komoly, jószágos szülők, mint a csütörtök délutáni színi előadással. A direktió a Báلكirálynőt tüzte ki erre a napra, ezt a bűbájos, hamupipőke történetet. A nézőtér nevető szemű apróságai édes izgalommal fogadják az otthonmaradt Hamupipőke szomorú meséjét és bizonyára kacagni fognak a dadogó zsurlóvágó mókáján. Palásthy, Tábori, Pogány, Szarvasi, Simon játszanak a darab főszerepeiben. Előadás előtt Hevessy Gusztika szaval egy bájos megnyitót a gyermeknaphoz. Meglehető tánc- és énekprodukciókkal lép föl Alexander Margitka, az

ügyességéről híres baba-művész, aki Pesten már szép sikereket aratott.

Aranyhid. A szellemességéről híres francia bohózatok egyik legzenialisabb példányát, az »Aranyhidat« adja elő szombat este a színház. Kacagató, csipős, remekbe készült bohózat, amiben a frivolitás jóízű humorral, ártatlanul csillan ki és semmi arcpirító, bántó mellékíze nincs. Leleményes helyzetei, groteszk eleven alakjai őszinte mulatságot szereztek minden alkalommal a hallgatónak. Az előadásban legjobb színészeink és művésznőink vesznek részt.

Tolvaj. Csütörtökön izgalmas estéje lesz a színházi publikumnak. Bernstein Henri megérző hatású drámája, a Tolvaj kerül, hosszú pihenés után műsorra. A nagy francia színműíró azokból a tragédiákból irt meg egyet ebben az idegfeszítő rendkívül lebilincselő történetben, amiket az utca és a sikátorok, a szalonok és börtönök mélye egyaránt, titkol, rejteget és sűrűn felszínre is vet. Nagy diadalokat hozott ez a hírneves mű szerzőjének: életteljesebb, hűbb és megkapóbb, amellyel kiválóbb színpadi rutinnal megírt darabja talán sohasem lesz a színházak ügyes mesterének.

Csöppség. Péntek este Fényes Samu nagyhatású vígjátéka, a Csöppség kerül repertoírra. A két főszerepet elismert kiváló alakításokkal Tóth Elek és Hevessy Gusztika játsszák, de résztvesznek az előadásban a legjobb színpadi erők is. A Csöppség mindannyiszor nagy sikert, meleg estét hozott. Izlées, találatos rendezés és főleg ritka nagy hatás jellemzi ezt a vidám hangulatu, ügyes vígjátékot.

Vasárnapi előadások. Vasárnap délután pazar látványosságban lesz része a színházi publikumnak. A szezon legragyogóbb kiállítású operettje, a Tündérszereltem áll műsoron, hogy igaz élvezetett nyújtson a szórakozást kereső vasárnapi közönségnek. Vasárnap este remekszép magyar énekszámaival finom melódiával a Cigánybáró kerül színre. A Cigánybáró pompás szövege tudvalevően jókainak, az elhunyt költőfejedelemnek tollából került ki. Páratlan humoru, találó alakjai és ötletes tréfái a közönség kedvencévé tették ezt a darabot.

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, márc. 31.

Osztrák hitelrészvény	—	—	626.25
Magyar hitelrészvény	—	—	734.75
Leszámitoló bank	—	—	403.—
Rimamurányi	—	—	509.25
Oztrák m. államvasuti részv.	—	—	644.50
Közuti vasut	—	—	528.50
Városi villamos vasut	—	—	282.50

A gabonatőzsde határidői.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, márc. 31.

Buza okt.	50 kilogrammonként	11.81
Buza ápr. 1908	—	8.51
Rozs ápr.	—	12.57
Zab ápr.	—	91.11
Tengeri máj. 1908.	—	7.32

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1908. márc. 28.	
Magyar arany járadék 4 száz.	109.25
Magyar koronajáradék 4 száz.	92.—

Magyar koronajáradék	—	—	81.25
Magyar földteherment. kötvény 4. sz.	—	—	92.—
Horvát-szlavon földteherment. kötvény	—	—	95.—
Magyar nyereséj sorsjegy kölcsön	—	—	185.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölcsön	—	—	140.—
Oztrák járadék papírban	—	—	91.57
Oztrák járadék ezüstben	—	—	96.50
Oztrák járadék aranyban	—	—	113.75
Oztrák korona járadék	—	—	29.55
1860. osztr. államsorsjegyek	—	—	146.—
Oztrák magyar bankrészvény	—	—	1780.—
Magyar hitelbank-részvény	—	—	633.50
Oztrák hitelbank-részvény	—	—	726.50
Oztrák magyar államvasuti részvény	—	—	693.50
20 frankos (Napoleon) dor	—	—	19.20

REGÉNYCSARNOK.

TÉVUTON.

Regény.

Írta:

ALESSANDRO SCARPA.

(Folytatás.)

(32)

XIV.

A bárónó végre szállást is talált, nem éppen olyan, aminőt kívánt, de legalább megközelítőleg megfelelőt — egy kis palazzót a corso egy mellékutcájában, persze igen izléstelen bútorozással, de különben elég csinos.

A palazetto a maga nemében valódi kiincs volt, nemes renaissance-bömlökzattal és bolt-hajtásos folyosóval körül erített udvarral, melynek közepén vörös kamélia-bokroktól szegélyezve tiszta vizű szökőkút csacsogott. Több erősen niegrongált régi szobor népesítette be a tért, köztük egy híres szépségű amazon, melynek lábainál gyönyörű rózsabokor virult.

Zinka rendkívül festőinek találta ezt az amazont s minden elképzelhető oldalról tele-rajzolta vele albumát anélkül, hogy valaha fel-fogta, vagy megértette volna tekintetének intő szomorúságát.

Szegény Zinkal a napba nézett és vak volt! Hogyan engedhette meg Cecil e minden-nap melegebbé, bensőbbé váló érintkezést nővére és Sempály között?

Sempály bátyja, Sempály herceg tíz év óta nő volt ugyan, de még mindig gyermektelen. Ennél fogva öcsese, az »attaché« s valószínűleg a majorátus leendő ura, rangjához illő házasságra volt utalva.

Hát nem tudta ezt Sterzl is épp úgy, mint mindenki más?

Jól tudta, de nem törődött vele. Arra nézve, hogy egy polgári leány házassága egy Sempály gróffal nem éppen mindennapi esemény, tisztában volt magával és tán nem is kívánta volna, hogy mindennapi dologgá válják. Távolról sem volt demokrata, sőt inkább, természeténél fogva ódivatu, sajtóságon konzervatív jelleme épp oly távol állt a talpnyalástól mint a kaszt-irigységtől.

Hogy Sempály valamely más polgári születésű leányt vehetett volna nőül, neki minden-esetre hihetetlennek és helytelennek tetszett volna; de Zinkát!... Zinka egészen más, különös valami volt. Zinkát bálványozta, imádtá, ahogy csak erős, idős fivérek imádhadják a jóval fiatalabb nővéreket. Nem létezett társadalmi állás, melyre Zinkát méltónak ne tartotta volna.

S ha Sempályt nézte, amidőn oly bensőségteljesen mosolyogni szokott, ha az ő »pillangó«-jával — így nevezte Sterzl kis nővérét — beszélgetett, megörült Zinka boldogságának s nem tudott benne kételkedni.

XV.

Zinka nem volt érzélt. Sempályvali érintkezésében sok ideig a mélyebb érzésnek nyoma sem mutatkozott. Egy vig ötlet a másikat üzte

és mely szemeiből a legingerkedőbb pajzanság sugárzott. Lassan-lassan azonban változni kezdett az állapot. Egész modora gyöngédebb, engedékenyebb, lágyabb lett; még pajzanságába is elbájoló ábrándosság vegyült s ha nevetett, gyakran megtörtént, hogy szemeiben könnyek ragyogtak.

Sempály látogatásai a palazzóban rendetlenekké váltak, olykor két-három napig teljesen elmaradt, aztán váratlanul már tizenkét órákor megjelent, vidáman bejelentette magát villásreggelire, eltogadta a meghívást a mindennapi, egyszerű családi ebédhez s ha Zinka netán lehangeltnak, halaványnak látszott, önmagán tultett a leggyöngédebb figyelmekkel s addig-addig járt utána, míg a derült mosolyt visszavarázsolta ajkára. Olykor bánatos arcot öltött, szeretet nélküli, rideg ifjú koráról mesélt és a leányka meleg érdeklődését, gyöngéd sajnálkozását igyekezett felköltetni. Bátyját is sokat emlegette, számos kitűnő tulajdonságairól beszélt és vállat vonva szokta hozzátenni:

— Igen pompás egy gyerek, azt meg kell adni, de... külön, bogaras, nagyon sajtáságos! Ha Zinka e sajtáságok természetére nézve kikérdezte, többnyire csak sóhajtott. Olykor megjegyzé:

— De hisz remélem, hogy ha meg fog ismerkedni vele, akkor személyesen ítélhet felőle. Az efféle mindig igen halkán mondta s utólag úgy látszott, meg is bánta.

Máskor meg egy-egy képet említett, bécsi családi képtárakból, vagy más ritkaságot, mely a családban nemzedékről-nemzedékre szállt s akkor, ha eljárt a szája, hozzátette:

— Mennyire örül már, ha mindezt egykor megmutatja Zinkának.

Legszívesebben beszélt Erzburgerről. E régi kastély, mely számos emberöltő óta a Sempályak nyári székhelye szokott lenni, különösen szívhez volt növe. Ennek kivételével cseppet sem szenvedett az annyira általános családi vakságban; a Sempály-téle palotát Bécsben, közömbö-

sen, ódon baraknak nevezte, nyíltan leszólta a Sempályak lötenyészését; gúnyt űzött a hagyományos Sempály-orrból s csak félkomolyan dicserzte a legenda szerű hírrel bíró Sempály-téle tokajit. Azonban ha Erzburg került szőnyegre, akkor elábrándozott.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős
Dr. VUOSKICS GYULA.

Magyar királyi államvasutak.

75771—08 szám.

Pályázati hirdetés

darabos-, kocka- vagy diószén szállítása iránt.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1908. évre 52100. 1909 és 1910 évekre évenként 62100 tonna darabos, kocka vagy diószén szállítása iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az egykoronás magyar okmánybéllyel ellátott és lepecsételt ajánlatok 1908 április hó 22-ig betetjesztendők, a bánatpénzek pedig a megelőző napon déli 12 ózáig beküldendők.

A pályázatra vonatkozó részleges feltételek ugyanzintén az általános és különleges szállítási feltételek, a magyar királyi államvasutak anyag és leltárberendezési szakosztályánál (Budapest, VI. Andrassy-ut 73 sz. II. emelet 45 ajtó) valamint minden üzletvezetőségénél megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes lefizetése mellett a magyar királyi államvasutak budapesti nyomtatványtáránál posta útján is megrendelhetők, megjegyezvén hogy a különleges szállítási feltételekért pedig 50 fill. fizetendő.

A feltételeknek posta útján való küldése esetén 20 fillér postaköltség is beküldendő.
Budapest, 1908. március havában.

Az igazgatóság.

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)

Nagyvárad város közp. választmányának elnöke.

4—1908. kp. sz.

HIRDETMÉNY.

Váralja—Velençe—Csillagváros városrész országgyűlési képviselő választók névjegyzékének kiigazításával megbízott küldöttségi elnök bejelentette, hogy nevezett városrészekre 1909. évre érvényes képviselő választók névjegyzékének a kiigazítását az összeíró küldöttség folyó évi április hó 2-án délután 3 órákor a városi székház adóhivatali helyiségében megkezdje és a kiigazítást a munkát befejezéséig hivatalos órákban mindennap folytatni fogja.

Erről a Váralja—Velençe—Csillagváros városrész választó polgárait azzal értesitem, hogy az 1874. évi XXXIII. t.-c. 36. §-a értelmében az összeíró küldöttség előtt a fentebb jelzett idő alatt választói joguk igazolása végett személyesen megjelenhetnek.

Nagyvárad, 1908. évi márc. 29.

Rimler Károly,

polgármester,

mint a közp. választmány elnöke

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 3. szám

Művek

folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfejek,

számlák, falragaszok,
bál meghívók,
táncrendek, etlapok,
naplók,
palackfeliratok,
névjegyek,

gyászlapok

stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

!! Kedvező fizetési feltételek !!

Saját érdeke

minden hölgynek, hogy

tavaszi ujdonságainkat

női ruhaszövetek, selymek, delinek és mosóárukban, ugyszintén tavaszi női felöltők és taft kabátokban megtekintse.

Szebbet, jobbat, divatosabbat

sehol olcsóbban nem kap

mint nálunk.

Két nagy csődtömegből

került 2500 méter gyapju delin à 50 kr., valódi »Koechlin«-féle levartimok à 42 kr., **1000 méter csikos tavaszi kelme 75 krajcártól, 1650 méter színes és fekete taft 1 frt 20 kr.ért, 120 széles taft fihr és liberty selyem még nem létezett olcsó ár 2 frt 88 kr.**

Struc boák, selyem alsók, japán övek

27 százalékkal olcsóbb mint bárhol.

Vászon és asztalneműekben

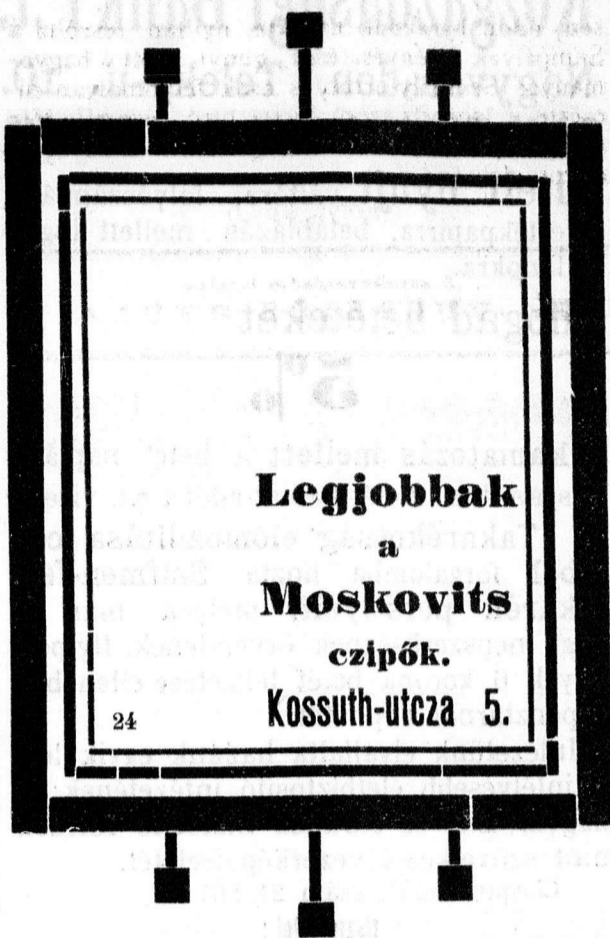
a régi elismert **szolid minőségek és áruk.**

Nagybecsű pártfogást kérünk:

Wallerstein Fülöp Fiai

Bémer-tér, Pannonia mellett

!! Kedvező fizetési feltételek !!

A nagy bőjt alkalmára

beszereztük a legizletesebb bőjti eledeleket, u. m. angolna, pisztráng, mindennemű sardiniák, hollandi sós, kelettengeri tejes, bismark, császár és fileé heringek, rák, ajóka, ajókagyűrű, oroszhal — ementhali, kárpáti, gróji, trappista, Romatour, Imperial, pármái sajtok. — Valódi liptói túró, székely tömlő túró. — Tea-vaj, Legfinomabb és tisztánkezelt enni való olajok — borecet. Asztali és csemegeborok, pezsgők, cognac, kis üstön főtt magyar és lengyel pálinkák, likörök friss és aszalt főzelekek, gyümölcsök

Tisztelettel:

MEZEI JÁNOS ÉS TÁRSA

fűszer csemege kereskedése N.-Várad, Szt. László-tér.

Telephon: 249.

Ö cs. és apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán
A közös katonai jótékony célokra szánt

XXVI-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák birodalomban **egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 18.390 nyereményt tartalmaz készpénzben 513.580 korona összegben.**

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéséért a cs. kir. lottókövetkező kezkesedik.

A huzás visszavonhatatlanul 1908. május 14-én fog megtartatni.

Egy sorsjegyek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker. Vordere Zollamtstrasse 7. sz. a, továbbá a lottógyűjtődékekben, dohánytösdékekben, adó-, posta-távirda és vasúti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvétők részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottókövetkező igazgatóság (államsorsjátéki osztálya.)

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kártelen kívül szállítanak azonnal bármely mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziaszfürdői szénsav forrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval. Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

buziaszfürdői ásvány- és gyógyvizek

egész és féliteres üvegekben.

Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás.

Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál.

248 1—200

Muschong-buziaszfürdői szénsavmüvek és ásványvizek szétküldési telepe Buziaszfürdőn.

Sürgönyeim: Muschong, Buziaszfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

Ügyes helyi képviselők kerestetnek.

GÖZFÜRDŐ, GYÓGY- -- FÜRDŐ-OTTHON. --

Nem kell a rheuma, oszpos, köszvényes bajok gyógyítása miatt a drága fürdőket felkeresni. Otthon biztosabban, pontosabban fürösztethi gőzben, vagy gyógynövény forrázat gőzében mindenki fájdalmas tagjait a RYTKÓ-féle szabadalmazott gőzfejlesztő készülékkel.

Ezen készülék a beteg testrészekre alkalmazza közvetlenül a gyógyító gőzt és az ott esetleg évek óta fennálló csúzt, rheumát, köszvényt megszünteti teljesen. A gőzök hőfoka látható a hőmérőn és így mindig ellenőrizhető. A fejlődött gőz csak helyileg hat, nem okoz fejszédülést, rosullétet, vagy nehéz légzést stb. Bővebb felvilágosítással, 1 kor. bélyeg beküldése ellenében szívesen szolgál a feltaláló.

Egy fürdőhöz szükségeltető teljes gőz 370. 4 fillérbe kerül. 1-150 Egészségi cipők, valamint izzadság szívó talpbetétek is itt kaphatók. Megtekinhető a feltalálónál.

Rytkó Viktor

Jelenleg **NAGYVÁRAD, Nagyteleky-utca.**

Közgazdasági Bank r. t.

Nagyváradon, Teleky-u. 10.
Telefon 742. Telefon 742

Hitelt nyújt váltóra, folyószámlára, értékpapírra, betáblázás mellett ingatlanokra.

Elfogad betéteket

5%

kamatozás mellett a betét napjától számítva. (Betét kamat-adót a r. t. viseli.)

Takarékosság előmozdítása céljából forgalomba hozta **Selfmen-féle takarékperselyeit**, melyek már is nagy népszerűségnek örvendenek. Ily perselyek 6 korona betét lefizetése ellenében a pénztárnál kaphatók.

Intézetünk elvállalta hazánk egyik legtekintélyesebb életbiztosító intézetének: a Magyar Élet és Járadék Biztosító Intézet, mint szövetkezet vezérképviselését.

Cheque számla szám 21.261.

tisztelettel:

Közgazdasági bank részvénytársaság.

Hirdetések

felvételnek

a kiadóhivatalban.

Új butor nagyraktár!

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy saját

kárpitos, asztalos, esztergályos műhelyünket és bútortelepünket kibővítettük és azt a mai naptól kezdve

Pelleyné és Schmidt

bejegyzett cég alatt fogjuk tovább vezetni. Minden törekvésünk oda irányul, hogy a legkényesebb izlésnek is eleget tegyünk. Araink igen szolidak. Szilárd munkánk és pontos kiszolgálásunkért több oldalról már is elismerésben részesültünk. Allami hivatalnokok és katonatiszt uraknak igen előnyös árt számítunk.

A n. é. vevőközönség szíves pártfogását kéri

Pelleyné és Schmidt

NAGYVÁRADON, Teleky-utca 24. sz.

SEBŐ IMRE

könyv-, zenemű-, papír-
írószerkereskedő ajánlja
dusan felszerelt raktárát a
magyar német francia és angol iro-
dalom összes termékeiből, nemkülönben dus választéku raktárát

papír s írószerekben

legjutányosabb árak mellett.

Pontos kiszolgálás.